

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

PRIMA ANIVERSARE A CONSTITUȚIEI

a fost sărbătorită printr'un cald entuziasm de țara întreagă.

Dacă în viața socială orice act de interes obștesc își câștigă o valoare indiscutabilă prin roadele sale binefăcătoare ce le dă, cu atât mai mult un act de bază, care prin covârșitoarea sa importanță poate condiționa întreaga viață de organizare și ordine, în orânduirea unei vieți de neam și stat. Ori noua Constituție se ridică până la cele mai înalte cerințe și considerațiuni ale menirii sale.

Ea este răspunsul real la chemarea vremurilor noi, cu spiritul și tendințele sale noi, toate puse în slujba unui ideal comun și binefăcător, care poate garanta o înviorătoare înnoire structurală în societate și stat.

Este rodul preocupării înalte, devenită necesitate și dispoziție imperioasă a M. S. Regelui Carol II.

Apelul călduros de înțelegere și strângerea rândurilor în unire, adresată celor chemați a conduce destinele țării a aflat răsunet. Cei înțelegători au și dat ascultare chemării și s'au grupat în jurul Coroanei, ca să-și dea partea de contribuție la noua viață preconizată și așezată pe o nouă temelie constituțională. Pe aceasta să se înalte apoi cetatea vieții românești în care să pulseze binele și prosperarea fiilor ei credincioși.

Noua constituție promulgată la 27 Februarie 1938 este în măsură deplină să împlinească acest gând. Un singur an împlinit ne îmbie toată certitudinea alături de desfătarea realizărilor împlinite în toate domeniile. Ea s'a arătat vrednică prin sine și realizările timpului de însuflețita aniversare ce i s'a făcut în ziua de 27 Februarie, în întreaga țară.

Rugăciunile de mulțumire înălțate lui Dumnezeu și de sănătate pentru M. S. Regele Carol II și M. S. Mihai Marele Voevod de Alba-Iulia — formează chezașia rezultatelor.

La București.

În capitală sărbătorirea Zilei Constituției s'a început la orele 11, printr'un Te-Deum la Patriarhie, la care au luat parte Consilierii Regali, membrii guvernului, precum și toți șefii autorităților civile și militare.

După serviciul divin întreaga asistență s'a îndreptat spre Piața Ateului, unde Consilierii Regali, membrii guvernului și membrii din Consiliul Superior al „Frontului Renașterii Naționale” se încolonează pentru defilare, pornind spre Palatul Regal, unde M. S. Regele Carol II și M. S. Mihai Marele Voevod de Alba-Iulia primesc defilarea cu salutul roman din balconul palatului.

După defilare, membrii Consiliului Superior ai „Frontului Renașterii Naționale” au fost primiți la Palat, unde M. S. Regele a oferit un dejun.

Cu acest prilej dl Armand Călinescu, vice-președintele consiliului de miniștri, a rostit un discurs important, prin care a arătat marile împliniri realizate în toate domeniile vieții noastre de stat, de pe urma noii Constituții Regale.

Răspunsul M. S. Regelui.

M. S. Regele Carol II a răspuns prin următorul discurs înălțător:

In această zi de înălțătoare sărbătoare, cele dintâi cuvinte le trimit, poporului Meu, căruia îi mulțumesc pentru impresionantul răspuns dat în plebiscitul de acum un an la chemarea de salvatoare regenerare a patriei, răspuns care mi-a sporit puterile și mi-a întărit forța morală pentru nobila cauză a unei mai bune, și mai sănătoase așezări a orânduirii României.

Mulțumirile Mele se îndreaptă apoi către acei bărbați, în cap cu I. P. S. S. Patriarhul, cari, au priceput năzuințele noii așezări și n'au precupețit o clipă munca lor pentru opera măreață a renașterii naționale.

Bilanțul anului ce a trecut, înfățișat nouă astăzi prin frumoasa cuvântare a vicepreședintelui consiliului de miniștri,

arată ce s'a putut împlăni într'un așa de scurt timp, grație unei lozinci noi, grație unui imperativ hotărîtor de salvare a statului.

Statul în noua concepție, nu este o noțiune abstractă administrativă, ci este chiar sinteza comunității naționale, este chiar înfățișarea autoritară a tuturor intereselor obștești.

Statul este națiunea organizată.

Bilanțul ce Mi-s'a supus azi, este pozitiv și roadele lui abia simțite astăzi, vor spori în viitor. Efectele salvatoare ale actului dela 10 Februarie 1938, se vor vedea pe zi ce trece.

Dacă România s'a putut înfățișa cu un progres vădit, aceasta se datorește faptului că ceea ce se face este bine. Generația nouă, încătușată numai de interesele superioare românești și de acelea ale integrității naționale, a putut împlăni cu spor, a putut lucra cu conștiinciozitate pentru întărirea și ridicarea României.

Eu care din locul Meu de răspundere și de veghe Am urmărit clipă cu clipă această muncă, Imi dau seama mai bine ca oricine de eforturile făcute. Dar tot Eu sunt dator, astăzi, să afirm că aceste eforturi nu sunt decât un început, decât așezarea temeliei solide pe care se va ridica clădirea majestuoasă și de nedărâmat a României renașterii naționale.

Cu nespuse mulțumiri Am putut constata că, însuflețirea care a zguduit poporul Meu cu prilejul plebiscitului, a fost reînnoită după un an, prin înscrierea în „F. R. N.”

Am dovedit deci iarăși, că înțelepciunea ce a arătat-o neamul românesc, în decursul veacurilor, în marile clipe de mântuire, este tot așa de vie astăzi ca și în trecut. Pe această înțelepciune colectivă, pe această pricepere a clipelor mari, M'am bizuit până astăzi și Mă voi

„Tot sufletul să se supună stăpânirilor mai înalte, căci nu este stăpânire decât dela Dumnezeu, și stăpânirile care sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite.”

Romani XIII. 1.

bizui totdeauna în munca Mea, fără șovăire, pentru cel mai curat ideal al sufletului Meu: așezarea patriei Mele în locul ce i se cuvine în lumea civilizată.

De când Am început să slujesc în slujba țării, un gând M'a condus ca un fir luminos al Ariadnei, acela că numai o credință desăvârșită și o muncă fără preget poate duce la o deplină izbândă. Cu această credință care a fost călăuză primilor Mei pași în viața publică, Am urcat pe tronul înaintașilor Mei și cu această credință Am muncit și Voi munci toată viața Mea în locul de răspundere în care grația lui Dumnezeu și voința națională M'au așezat. Vor fi poate în această zi, când se sărbătorește prima filă a noii vieți românești, unii care să se îndoiască de viitorul înfloritor al nostru. Eu unul nu Mă îndoiesc și nu Mă pot îndoii, căci toată cartea neamului ne arată vădit că, suntem sănătoși ca oameni cu posibilități fără margini de progres și că, tocmai aceste posibilități trebuie dezvoltate prin mijloace noi, izvorite din timpuri și credințe noi.

Toți românii trebuie să creadă fără șovăire, în viitorul țării și toți trebuie deci să fie alături de conducătorii statului, pentru împlăniturile ce le cer zilele de mâine. Credința e singura salvatoare și această credință trebuie să fie în sufletul tuturor.

Dela sine se pricepe că în opera care s'a întreprins, se vor întâmpina greutăți, unele chiar foarte mari, dar cu cât greutățile vor spori, cu atât trebuie să sporească energia colectivă a nației, pentru a le înlătura.

Domnilor!

In această zi, de aniversare, pentru prima dată Am plăcerea de a avea înaintea Mea pe toți membrii înaltelor foruri ale „F. R. N.” Cuvintele ce se rostesc astăzi, dacă se îndreaptă

către toată suflarea românească, se îndreaptă și către domniile voastre, cari cei dintâi aveți sfânta datorie, ca elemente reprezentative ale puterii productive ale țării, să întrețineți acest suflu și această credință.

Să ne ferim de greșelile trecutului!

Ochii noștri trebuiesc ațintiți cu hotărâre către viitor.

Am putut realiza după lungi eforturi unitatea națională. Această unitate trebuie păstrată cu sfințenie și întărită în orice clipă. Individul nu mai poate însemna ceva în viața publică decât în măsura folosului ce-l poate da obștei. Orișice pas și progres făcut de azi înainte, este desigur spre lauda aceluia ce-l face, dar trebuie să fie mai presus de toate, în folosul național.

Domnilor, de fapt toată munca depusă, chiar sistemul aplicat, sistem în care credem cu fermitate, au menirea de desăvârșită întărire a României, dându-i puterea de a progresa și aceea atât de imperioasă de a rezista tuturor valurilor, apărând cu sfințenie integritatea ei teritorială și entitatea ei națională.

Pentru atingerea acestui scop, nici o jertfă nu e prea mare, nici un efort nu e de prisos. Cu sacrificii crude am dobândit dreptul nostru și acest drept va trebui păstrat orișice s'ar întâmpla. Iată de ce rezistența noastră trebuie, pe lângă puterea armată pe care o vom întări continuu, să se bazeze pe o rezistență de solidaritate morală, pe o credință de unire a tuturor forțelor vii ale națiunii, forțe ce se grupează în „Frontul Renașterii Naționale.”

Tot în „F. R. N.” Am avut deosebită plăcere de a constata că, au aderat și cetățenii români de altă origină etnică, ceea ce este un semn de întărire a statului și o cheazășie de liniște internă.

Domnilor, Am început această cuvântare prin mulțumiri și sfârșesc tot așa pentru cuvintele de înaltă ținută patriotică ale dlui vicepreședinte al consiliului și pentru acelea ce Mi le-a adresat așa de cald în această zi de sărbătorire a renașterii naționale.

Zilele de sărbătoare sunt zile de bucurie, sunt zile de înălțare sufletească, dar trebuie înainte de toate, să fie zile de hotărâri morale. Trăim pentru viitor prin tot ce a fost bun și sănătos în trecutul nostru. Datorăm urmașilor noștri moștenirea neprihănită a străbunilor. Nu trăim pentru noi și pentru ziua de azi. Noi cei de acum suntem peritori, veșnică este entitatea națională, veșnic este progresul națiunii.

Iată scopul! Pentru el trebuie să ne închinăm viața și toată munca noastră. Nu producem pentru ceea ce e pieritor, ci pentru ceea ce rămâne deapururea.

Simbolul veșniciei sunt copiii noștri, iar veșnicia noastră este România.

La muncă deci cu credință, pentru patria noastră scumpă.

Trăiască România veșnică în hotarele ei firești!

La Alba-Iulia.

Des-de-diminează au început să sosească trenurile speciale tixite cu intelectuali și săteni din toate părțile Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, pentru a lua parte la marea sărbătoare convocată de II. PP. SS. Mitropoliți ai Ardealului, pentru aniversarea Constituției Regale.

I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan a sosit la orele 9 dimineața, îndreptându-se spre Catedrala Incononării, unde a fost întâmpinat de Ex. Sa dl General Dănilă Papp, Rezydentul Regal al Ținutului Murăș, de PP. SS. Episcopi Nicolae Colan al Clujului, Andrei Magier al Aradului, Nicolae Popovici al Oradiei, Vasile Lăzărescu al Caransebeșului, Vasile Stan al Maramureșului și Parteniu Ciopron al Armatei.

I. P. S. S. Mitropolitul N. Bălan a oficiat Te-Deumul asistat de PP. SS. Episcopi N. Colan și Ciopron.

Tot la orele 9 a sosit și I. P. S. S. Mitropolitul Al. Nicolescu al Blajului, îndreptându-se spre biserica protopopească gr.-cat., unde deasemenca s'a servit un Te-Deum. La intrarea în biserică a fost întâmpinat de PP. SS. Episcopi T. V. Frențiu al Oradiei, I. Hossu al Clujului, N. Bălan al Lugojului, Al. Rusu al Maramureșului și Dr. P. Roșca, secretarul general al Ținutului Murăș.

După slujbele religioase, cei doi înalți prelați, inconjurați de P. P. S. S. Episcopi, s'au întâlnit în Sala Unirii din Cetate, de unde au plecat spre Piața Mihai Viteazul, unde s'a ținut marea adunare.

Cuvântarea I. P. S. Mitropolit N. Bălan.

În fața alor peste 50.000 de participanți, I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, a rostit înălțătoarea cuvântare spunând:

Nu puteam începe prin ceva mai potrivit acest praznic al nostru decât prin cântarea: „Cu noi este Dumnezeu!” Prin ea noi ne exprimăm o neclintită încredere că așa precum în tot trecutul nostru sbuciumat Dumnezeu a fost cu noi, ocrotindu-ne și îndrumându-ne prin sfânta Sa Biserică, tot astfel și în zilele noastre El veghează și ne ajută prin aceeași sfântă Biserică strămoșească.

Și o dovadă despre aceasta este chiar felul cum s'a înfăptuit adunarea noastră de astăzi. Ea este un răspuns însuflețit la chemarea Bisericii, adresată prin glasul nostru, al celor doi mitropoliți din Ardeal.

Precum în toate clipele mari ale istoriei Biserica ne-a călăuzit cu luminile și cu binecuvântările ei, așa

și azi, când neamul nostru trece din nou printr'un moment hotărâtor al vieții sale, am simțit noi Păstorii Bisericii că trebuie să chemăm în jurul nostru tot poporul cel credincios, ca să-și încălzească sufletul și să se umple de o nouă putere, de un nou avânt biruitor.

Am simțit această trebuință amândoi Păstorii Bisericii, eu dela Sibiu și fratele meu dela Blaj, căci în noi bate aceeași inimă românească în toate marile momente naționale, așa cum spune poetul: „Eu și-s frate, tu 'mi ești frate, în noi doi un suflet bate”.

Și mânași de gândul acesta răsarit ca dintr'o inimă am convocat această adunare care să înfățișeze sufletul întreg al Ardealului, care e azi una în cuget și simțiri, așa cum una suntem noi, Păstorii lui.

Această frățietate a tuturor fiilor neamului s'a înfăptuit în cursul anului din urmă, prin lucrarea înțeleaptă a iubitului nostru REGE, care în părintească Sa grijă vedea că fără a opri desbinările și certele, Țara nu mai putea înainta, ci da tot îndărăt.

Se împlinește astăzi un an de când Majestatea Sa a pus temelie acestor orânduiri noi de viață românească. Cu toții trebuie să-i fim recunoscători Majestății Sale pentru această faptă și să-I dorim să vadă, cum această nouă rânduială aduce roade tot mai bogate pentru binele neamului.

Ceea-ce a făcut Majestatea Sa acum un an e un lucru atât de însemnat și de binefăcător pentru viitorul Țării, încât se cade ca ziua de 27 Februarie 1938 să o avem în aleasă cinste, aducându-ne aminte de ea ca de ziua în care a început o viață sănătoasă și mai liniștită pentru Statul nostru. În ziua aceea am fost oprți de pe un povârniș, care ne-ar fi dus curând în mari greutăți.

În loc ca după întregirea națională într'un stat liber, să ne simțim mai una ca înainte, când ne despărțeau hotare neîndurate, noi ne-am tot împărșit. Și pe măsura ce ne împărșeam, slăbeam. Nu ne mai reușea parcă nimic și nu mai aveam spor așa cum ne-ar fi trebuit în ridicarea și întărirea Țării.

Se vede că, tot ca în legenda Meșterului Manole, trebuia să zidim și noi tot ce aveam mai scump în clădirea statului nostru: trebuia să punem sufletul nostru întreg, jertfind ambițiile și nepăsarea. Ceasul acesta în care ni-se cere sufletul nostru întreg, ființa noastră deplină cu toate puterile ei, a sosit. Să-i dăm ascultare dacă vrem să se ridice „înaltă cum n'a mai fost alta”, Țara noastră scumpă.

Eu nu vreau să spun nici o vorbă legănată despre bărbații cari au condus mai înainte Țara noastră. Ei au vrut fără îndoială numai binele ei și au fost sfetnicii Coroanei și aleșii poporului. Nu hulesc nici partidele. Au făcut și ele ce au putut. Dar nu se prea putea face mult în acele împrejurări de desbinare. Căci desbinarea e o boală care nu lasă să izbândească nici o faptă bună.

Majestatea Sa Regele văzând aceasta și-a zis: așa nu mai merge! Trebuie să fac ceva ca puterile neamului să se unească într'o singură forță, ca silințele lui să se închege într'o singură voință. Majestatea Sa s'a gândit așa dar și a purces să facă mai bine decum au făcut toți ceilalți. Și atunci — cum să nu-I dea toată suflarea românească ajutor? Cum să nu punem toți mâna de ajutorare acolo unde vedem o voință și o răspundere, de a face numai bine pentru Țară? Iar un

lucru la care toți Românii vor pune mâna, nu se poate să nu izbândească. Nu se poate să nu scoatem carul statului la drumul cel bun și drept.

*

Poate ar fi exagerat să spunem că ceea ce se face de un an încoace sub oblăduirea Majestății Sale este o revoluție. Revoluția e o lucrare adâncă, sguđuitoare și unică în istoria unui neam. Ea este o coborâre a unei națiuni în străfundurile sale, o confruntare a drumului parcurs cu destinul ei, o întoarcere definitivă la sine, o așezare temeinică și pentru totdeauna a rosturilor sale. O revoluție nu se face decât o singură dată în viața unui neam și ea presupune devieri esențiale dela destinul lui. Revoluția sa nu și-o poate face un neam înainte de a fi devenit de multă vreme națiune, înainte de a fi trecut din faza tinereștilor căutări și consolidări în faza matură a existenței sale, din care să fi parcurs o bună postată.

Ceea ce se face la noi este o concentrare națională a tuturor forțelor neamului după împrăștierea în care erau ținute. Concentrarea aceasta este în primul rând o liniștire a vrajbei dintre fiii neamului, o înlăturare a tuturor motivelor neserioase de desbinare, dar ea este în același timp și un avânt de unificare a forțelor noastre într'o singură putere pusă sub cârma și la dispoziția Majestății Sale Regelui pentru a o folosi spre întărirea Țării.

Concentrarea aceasta nu s'ar putea face mai cu izbândă decât în jurul Regelui, căci El este cu steagul în mijlocul neamului. Pătrunzându-ne de marea trebuință a mobilizării noastre sufletești, să ne strângem în jurul Majestății Sale ca un singur om. Să fim ca un singur trup cu o singură inimă, mișcându-ne în același ritm cu o putere ce înlătură orice piedecă din calea sa. Toată Țara să fie una ca un munte. În unitate stă tăria și rezistența.

Concentrarea și liniștirea aceasta este ceea ce-i trebuie mai mult neamului nostru în aceste vremuri. Ea îi este necesară pentru multe motive, dar mai ales pentru următorul:

În străfundurile sufletești ale neamului nostru se petrece acum un proces de o însemnatate unică. Procesul acesta a început mai ales de când s'a adunat într'un singur stat național, dar va mai avea să dureze până la deplina încheiere.

Un popor a ajuns o națiune când fiecare membru al ei se simte în conștiința sa, trăind prin ea și pentru ea, ca o mlădiță care datorează totul tulpinei care-i dă seva, viața și însușirile; când simte că dela națiune are limba, comorile sufletești, moștenirile scumpe cari îl fac să fie ceea ce este.

Noua orânduire de stat favorizează și înlesnește fermentația actuală din sufletul neamului nostru de trecere dela faza de popor la cea de națiune. Este pentru prima dată dela război încoace că statul nostru are posibilitatea să înțeleagă neamul pentru care există și să-i steie într'ajutor la împlinirea unei etape din dezvoltarea sa. E mare bucuria să vedem statul nostru înțelegându-se prin aceasta însuși rostul și misiunea sa: de a sta deplin în slujba națiunii, de a fi instrument ce nu are alt scop decât să ajute la realizarea destinului ei.

Căci aceasta este datoria lui și a întregii intelectualități române: să ajute să se trezească, să se aprindă geniul națiunii, prin care a trăit și a rășbit ea prin veacurile grele ale istoriei. Și lumina acestui geniu să dea o înfățișare propriu românească

statului nostru, școalei noastre, în-
tregei noastre vieți naționale.

Credem că azi mai mult ca oricând
conducerea noastră de stat e pătrunsă
de această mare îndatorire. Căci ceea
ce se urmărește azi de conducătorii
noștri nu e numai o chivernisire a
gospodăriei statului, ci o renaștere a
sufletelor, o prefacere a felului greșit
de a gândi și de a lucra din anii
de după război. Peste aceste stră-
duințe de prefacere în bine ale con-
ducerii de stat cât și ale tuturor fiilor
neamului. Biserica își revărsă bine-
cuvântările ei și roagă pe Dumnezeu
să trimită harul său în adâncul su-
fletelor, căci numai cu ajutorul lui
se poate îndeplini această importanță
prefacere și renaștere.

În conformitate cu cele desfășu-
rate aici și din fruntea unei adunări
pătrunse de seriozitatea zilelor noas-
tre cred că sunt dator să concretizez
în numele ei mai în amănunte ce
așteptăm noi dela conducerea de azi
a țării. Iată așteptările noastre:

Mai întâi și mai presus de toate
vrem să fim conduși românește. Dreptul
neamului nostru la viață, nesocotit
veacuri îndelungate, să fie ascultat
și împlinit cu toată grija și
cu toată atențiunea.

Nu vrem să fie asupriți în nici
un chip conclocuitorii noștri de alt
neam, așezați de veacuri printre noi
și cari s'au bucurat în trecut de toate
privilegiile. Dimpotrivă vrem să trăim
cu ei în cea mai armonioasă înțele-
gere. Dar, baza pentru această viață
în bună înțelegere vrem să fie iubi-
rea comună față de statul nostru.
Să iubească țara aceasta și pe Re-
gele ei cum o iubim noi și să se
simtă legați sufletește de ea. Iar drep-
turile noastre de viață și de prestigiu
ca națiune creatoare și susținătoare
a statului să nu fie neglijate. În de-
osebi aici în Ardeal, unde elementul
românesc se resimte de tratamentul
mașter al îndelungatei stăpâniri
străine, e necesar să se întreprindă
opera de reparație și de sprijinire a
instituțiilor noastre ca să ne putem
ridica acolo unde trebuie să stăm.

Cuvintele acestea nu se referă
însă și la acele elemente străine stre-
curate de dată recentă la noi cu a-
bundență din drojdia Galității și a
Rusiei și din alte părți pentru a-și
întemeia aici, pe spinarea unui po-
por slăbit de cea mai nemiloasă și
mai astută exploatare, un paradis
primejdios. Dacă aproape toate țările
iau azi măsuri pentru a scăpa de
această plagă nenorocită, cu atât mai
mult este în drept statul nostru să
purcedă fără întârziere și cu ener-
gie la apărarea vieții naționale și la
înlăturarea din mijlocul ei a acestui
flagel.

Așteptăm apoi dela conducerea
de azi să ia cu pricepere și cu sis-
tem toate acele măsuri cari sunt de
trebuință și de folos pentru formarea
păturii noastre de mijloc ca un chiag
și ca o punte de trecere mai ușoară
între pătura plugărească și cea inte-
lectuală. O națiune e în suferință și
în stare nenormală atâta vreme cât
îi lipsește un organ atât de principal
și de necesar ca pătura meșteșugă-
rească și negustorească. Banul muncit
cu greu merge în mâni străine,
iar intelectualii n'au nici o temelie
pe care să se sprijinească la oraș.
Organismul nostru național va fi
complet numai când vom avea mai
ales aici în Ardeal, o puternică pă-
tură de mijloc.

Mai cerem conducerii noastre de
stat să aibă cea mai mare grijă de
banul public. Fiecare leu e produs

în sudoarea feții de poporul nostru
și acesta își așteaptă cu tot dreptul
să fie chivernisit cu deplină cinste,
folosindu-l pentru binele obștesc.

Îndeosebi să fie folosit pentru în-
armarea oștirii, ca să fie în stare
atunci când va suna ceasul să ne
apere pământul scump și libertatea
cu atâtea lacrimi și cu atâtea sânge
dobândită.

Eu care propoveduiesc pacea prin-
tre oameni, văd totuși că trebuie să
ne înarmăm. Suntem cel mai paci-
nic popor, suntem fii păcii, dar tre-
buie să fim nu mai puțin pregătiți
în toate privințele de a ne apăra
țara, dându-ne până și ultima pi-
cătură de sânge.

Timpul nostru e plin de multe
primejdii. În cursul anului trecut era
cât pe aci să se declanșeze o mare
furtună. Să mulțumim lui Dumne-
zeu că norii s'au mai depărtat. Dar
lumea totuși nu s'a liniștit deplin.
În fiecare zi aud vești de războaie
și se ridică noi pricini de neînțele-
gere între state. Toți se pregătesc
înarmându-se până în dinți ca să
poată face față zilelor grele ce ar
putea să vină. Să ne pregătim deci
și noi ca să ne putem apăra vetrele
și copiii și toată ființa noastră și
granițele țării de primejdie.

Am auzit din gura unor bărbați
de stat străini că vreau o pace în-
temeiată pe dreptate. Noi suntem cei
cari am însetosât după dreptate 1000
de ani și acum când avem și drep-
tatea și pacea vrem să le fim pe
amândouă. Dar când cineva s'ar în-
cumeta să ne răpească iarăși drep-
tatea noastră, atunci nu va fi pace,
oricât suntem noi de pacinici. O
spunem din această cetute, care a
fost un altar de jertfă, un loc de
mucenicie al neamului nostru în luptă
pentru libertate și întregire: duhul
de jertfă al lui Horia n'a murit din
noi, Vitejia lui Avram Iancu, suntem
gata în orice moment ni s'ar cere,
să o dovedim și noi. Mărturisindu-ne
deplina încredere în cei-ce și-au luat
marea răspundere de a conduce țara
în aceste vremuri, le spunem că se
pot bizui pe toate puterile și brațele
noastre.

De aceea în zilele acestea de pre-
facere ne trebuiesc în frunte, nu în-
tru atâtea mari meșteri în șurubăria
tehnică a treburilor statului, cât mai
vârtos oameni de suflet avântat și
idealist. Ne trebuie inimă, însuflețire,
înțelegere, sentiment adânc de răs-
pundere și iubire arzătoare, mai mult
decât rutină și calități tehnice de
governare.

Nu poate fi scopul principal pen-
tru cei cari conduc la un moment
dat destinele unui neam, nici acela
negativ de a se apăra și de a lupta
împotriva cuiva, ci unul pozitiv, lă-
murit prin răspunsul la întrebarea:
pentru ce există neamul meu, care-i
rostul cel mare și rostul propriu al
lui pentru care trăiește și, dacă e
nevoie, pentru care luptă pe lume?

Un popor se valorifică prin duhul
în care-și trăiește viața lui. Acesta
e criteriul pentru valoarea și demni-
tatea vieții lui. După aceasta vom fi
judecați și la judecata cea mare și
mai de pe urmă. Dreptul Judecător
nu ne va întreba atunci, în fața în-
tregei lumi, ce ați mâncat și cu ce
v'ați îmbrăcat, ci ne va întreba, în
ce duh ați trăit voi și neamul vostru?

Să ne ajute Dumnezeu și să lu-
mineze mintea și a conducătorilor și
mulțimei celei mari a neamului nos-
tru, cât ne aflăm pe acest pământ
ca să putem răspunde la înfricoșă-
tul Său județ: „Doamne, în lume
cât am stat, pe Tine Te-am repre-
zentat“.

Dar pentru a ne înălța cu duhul,
pentru a se aprinde în sânul neamu-
lui toate avânturile mari cari trec
dincolo de țintele trăirii de pe o zi
pe alta, e de lipsă, nu atât de legi
și de tehnică, oricât ar fi de bune
și acestea și oricât le prețuim, ci mai
vârtos de oameni cu suflet mare ca-
pabil să însuflețească și să declan-
șează toate energiile neamului.

Un astfel de suflet mare, iubitor
de neam și deschizător de zări înalte
este M. S. REGELE NOSTRU CA-
ROL II. Inimile noastre ale tuturor
sunt cucerite de o nețărmită dra-
goste și de un profund atașament
față de Majestatea Sa care este în-
drumătorul și ocrotitorul destinelor
noastre naționale. În lucrarea Sa mă-
reață de încheiere a energiilor nea-
mului, de ridicarea și de înviorarea
lor, pentru a le face în stare să a-
ducă neamului și Țării noastre o
strălucire care să impună lumii, —
noi îi făgăduim să-L ajutăm din
toată inima noastră.

Dumnezeu să ni-l fină întru mulți
ani ca să ne poată conduce pe că-
rările ce sue spre lumină și putere
românească.

Trăiască Regele!

Au mai rostit cuvântări la fel de
impresionante: I. P. S. Mitropolit Al.
Nicolescu al Blajului, Ex. Sa d-l D.
Papp, Rezidentul Regal al Ținutului
Murăș, canonic I. Agârbiceanu, păr.
protopop gr.-cat. al Aradului Fl. Co-
dreanu, d-nii P. Corneanu din par-
tea bănașenilor, Dr. Gavril Juga din
partea maramurășenilor, Dr. N. Comșa
din Săliște, Horia Teculescu, direc-
torul liceului din Sighișoara, Șt.

Peneș din partea Reuniunilor de co-
mercianți, meseriași și muncitori ro-
mâni, iar la urmă D. Răcuciu, țăran
din Săliște.

Adunarea s'a încheiat cu Imnul
Regal și „Pe-al nostru steag e scris
unire“.

La Cluj.

La orele 11 în Catedrala ort. rom.
s'a oficiat un serviciu divin de către
P. C. consilier eparhial Dr. V. Sava,
înconjurat de un sobor de preoți, la
care au participat toți șefii autorită-
ților civile și militare în frunte cu
d-l Rezident Regal Coriolan Tătaru.

După serviciul religios s'a trecut
în revistă compania de onoare și de-
tașamentele de premilitari, urmând
apoi defilarea.

La orele 12 și un sfert s'a ținut
o recepție în Palatul Rezidenții Ți-
nutului Someș, la care au luat parte
toate autoritățile civile și militare,
exprimând profunde omagii față de
M. S. Regele Carol II.

Tuturor vorbitorilor le-a răspuns
Ex. Sa d-l Dr. C. Tătaru, Rezident
Regal al Ținutului Someș, printr'un
magistral discurs, după care asistența
a făcut o calduroasă manifestație
pentru d-l Rezident Regal Dr. Tătaru.

La ora 4 și jum. a avut loc un
festival mareț la Teatrul Național,
compus din conferințe, coruri, reci-
tări și dansuri naționale.

Astfel s'a sfârșit marea solemnitate
a aniversării Constituției Regale.

† Protopopul Iovian Murășan

S'a stins din viață încă unul din
veteranii preoți ai bisericii noastre,
neobositul și vrednicul protopop al
Turzii. Originar din Sântămăria în
jud. Cluj, și-a făcut studiile în liceul
reformat din Zălau, unde și-a luat
în 1888 bacalaureatul, și în semina-
riul teologic din Sibiu în 1888—1891.
A funcționat doi ani în cancelaria
Consistoriului din Sibiu și ca profe-
sor suplinitor de religie la liceul de
stat din Sibiu. Căsătorit în 1893 cu
doamna Lucreția Urdea din Săcelele
Brașovului, s'a hirotonit preot și a
păstorit timp de 8 ani parohia Trăz-
nea din județul Sălaj, iar la 1901
fiind ales și confirmat protopop la
Turda, a deținut acest post 38 ani
până la moarte. De numele lui se
leagă multe și frumoase înfăptuiri,
dar mai ales mărețea biserică din
Turda, care rămâne o vecinică mă-
rturie glorioasă a străduințelor sale
neobosite pentru lauda și preamări-
rea lui Dumnezeu. Pentru meritele
sale culturale și bisericesti a fost de-
corat cu Răsplata muncii pentru bi-
serică cl. I. și Steaua României în
gradul de ofițer, iar biserica l-a dis-
tins cu rangul de protoiereu stavrofor.
Fiind o personalitate distinsă în ju-
dețul Turda, a reprezentat acest ju-
deț în două sesiuni parlamentare ca
senator.

Inmormântarea i s'a făcut cu un
fast excepțional Duminecă în 26 Fe-

bruarie sub conducerea P. C. con-
silier eparhial Dr. Seb. Stanca, în
calitate de delegat al episcopiei noas-
tre. Au luat parte la înmormântare
toate autoritățile din Turda, garni-
zoana militară, care i-a dat onorurile
militare, fruntașii și enoriașii din oraș,
profesorii și elevii tuturor școlilor,
toți preoții din tract cu delegați din
comunele județului. Prohodul l-au
săvârșit 22 preoți, iar răspunsurile
le-a dat corul bisericii centrale din
Turda.

Au rostit cuvântări P. C. consi-
lier Dr. Seb. Stanca în numele P.
S. S. Episcopului și a Consiliului
eparhial, preotul Emil Mureșan în
numele preoțimeii, d-l colonel E. Ră-
dulescu prefectul județului, în numele
populației din județ, primarul orașu-
lui d-l Dr. Iuliu Gențiu, d-l Mihail
Moldovan președintele F.O.R.-ului,
doamna Pătăcean în numele socie-
tății femeilor ortodoxe, d-l Ion Mur-
gău, episcopul bisericii în numele
enoriașilor și a adunării protopopești.
Iar la mormânt preotul profesor Gri-
gorie Biji.

În sunetul goarnelor militare cor-
pul neînsuflețit a fost așezat în mor-
mântul săpat sub altarul bisericii, pe
care a iubit-o din tot sufletul său.

Neamul românesc pierde cu pro-
topopul Iovian Murășan pe unul din-
tre cei mai distinși fii ai săi, iar Bi-
serica un devotat slujitor al ei.

Odihnească în pace.

† Prof. Dr. Andrei Buzdug

În după masa zilei de 24 Februarie moartea, — în dreptatea-i a tot egalatoare — a răpit din mijlocul nostru un fiu distins al sf. Biserici, pe protoereul Andrei Buzdug. Vestea morții s'a răspândit cu iuțea fulgerului. Aripile morții au răpit din lumea noastră un om în floarea vârstei și în plină activitate culturală și bisericască.

Trupul neînsuflețit, sleit de o boală nemiloasă, a fost expus în sala de ședințe a Consiliului Eparhial. Studenții teologi, întristați de pierderea unui părinte sufleteș — a profesorului Andrei Buzdug, care înțelegea sufletul tineretului, — neîntrerupt citeau psalmi la căpătâiul celui dispărut.

În 25 și în 26 Februarie s'au perindat nenumărați cunoscuți și prieteni, aducând ultimul omagiu.

Clericii în stihare verzi au citit până noaptea târziu psalmi, monahienele au privegheat învărtind de nenumărate ori metaniile sfinte, iar cucernicii preoți au făcut slujbe pentru cel plecat.

În 26 Februarie a venit la Cluj un fost coleg de teologie al părintelui Buzdug, P. S. Sa Episcopul Vasile Lăzărescu al Caransebeșului.

Era Duminecă... o zi frumoasă cu aspect primăvărat, dar totuși tristă... Cosciugul cu osemintele abia răcite, trezea valuri de regrete... În ritmul duios al citaniilor sfinte, trupul neînsuflețit e dus la Catedrală. După masă, la orele 15 începe prohodul săvârșit de un sobor de 15 preoți și 3 diaconi, în prezența P. P. S. S. Episcopi Nicolae al Clujului și Vasile al Caransebeșului. Răspunsurile sunt date de corul studenților teologi, condus de dl Vasile Petrașcu. Textele de profundă și înțeleaptă metafizică ale cântărilor funerare și mai ales troparul „Cu adevărat deșertăciune sunt toate și viața aceasta este umbră și vis...” stârnesc lacrimi în ochii asistenței. P. S. Sa Episcopul Nicolae cu glasul par'că înecat în lacrimi, citește deslegarea arhierască... După prohod începe seria discursurilor funerare, străbătute toate de admirație deosebită pentru omul de caracter care a plecat dintre noi.

În numele Episcopiei păr. consilier Dr. Vasile Sava arată că Adunarea eparhială și Consistorul pierd un membru activ și energic, un mare idealist, luptător pentru românism și ortodoxie și un avântat cuvântător bisericesc.

În numele parohiei căreia a aparținut defunctul și al preoțimei din protopopiatul Clujului, vorbește păr. N. Vasile, protopopul Clujului, scoțând în evidență faptul, că părintele Buzdug a dat preoțimei volume prețioase de cuvântări și predici alese, prin cari va fi mereu prezent în sufletele vestitorilor cuvântului evan-

ghelic. În cuvinte sfâșietoare prin tragismul lor, arată jalea familiei și a preoțimii.

În numele Academiei Teologice și al profesorilor colegi păr. G. L. Munteanu, rectorul Academiei Teologice, aduce elogiul școlii pe care a servit-o cu devotament defunctul timp de 16 ani. Începe cu considerațiunile asupra morții. În fața morții creștinul e senin și liniștit, căci viața lui e curată și virtuoasă. Astfel a fost și viața răposatului Andrei Buzdug. Ca profesor la Academia Teologică s'a distins prin muncă și cinste.

Dl prof. L. Chirilă aduce ultimul salut al „Frăției” în slujba căreia răposatul a cuvântat de nenumărate ori.

Dl D. Nacu, elogiază activitatea desfășurată în cadrul Fondurilor grănicerești născudene.

În fine, dl Emil Hațeganu vorbește în numele prietenilor, cari au aflat cu surprindere că iubitul lor camarad Andrei Buzdug nu mai este între cei vii.

Cuvântările trezesc șiroaie de lacrimi... Preoții intonează cea din urmă cântare: „În veci pomenirea lui...”

După prohod se formează cortegiul funebru, care însoțește ultimul drum prin Cluj al profesorului Andrei Buzdug. Cruci și prapori, corul teologilor, clerul preced cosciugul încărcat de cununi dintre cele mai frumoase. După cosciug, plâng amarnic văduva și cele două orfane, înconjurate de rudeniile mai apropiate. Imediat după membrii familiei zărim cei doi episcopi triști, ca întreaga asistență.

Din numeroasa asistență am remarcat pe dnii prof. univ. Angelescu, N. Drăganu, E. Hațeganu, profesorii Academiei Teologice, dna Sanda I. Mateiu, păr. Turja (Caransebeș), etc.

La groapă, în numele studenților, David Lazăr, vicepreședintele societății „Credința Ortodoxă”, ia ultimul rămas bun dela fostul profesor și îndrumător, animatorul neobosit al năzuințelor acestei societăți.

În accentele jalnice ale textelor funebre cântate de teologi, sicriul e lăsat în groapă, căci: „Din pământ ești și în pământ vei merge.”

În fața mormântului, mai mult ca oriunde, medităm asupra morții. Ne urmăresc idei tragice, dar ne mângâie credința. După cuvintele poetului:

*Triumf ceresc e moartea
Când moare muncitorul
Urmașilor din lume
Lăsând brăzdat ogorul...
Iar cei rămași în viață
Admir' pe cel ce moare,
Zicând: „Pentru a lui țară
Trăit-a și-a murit.”*

I. E. N.

„Iar Isus a zis: Cel ce crede în mine va fi viu, chiar dacă va muri. Și oricine viază și crede întru mine: În veac nu va muri.”

Ioan 11, 25—26.

EVANGHELIA

Marcu 2, 1—12.

Scopul postului e scoaterea păcatului din sufletele și din viața noastră. Postul nu e singura armă împotriva păcatului; economia mântuirii sufletelor mai cunoaște multe. Dar numai postul și rugăciunea sunt arme de luptă împotriva răului, cari s'ar putea numi pur omeneste, căci au la originea lor instinctul religios al omului, sunt creația rațiunii și sunt mânuite de voință.

Postul și rugăciunea sunt contribuția modestă a omului la întemeierea împărăției lui Dumnezeu în lume. Mănuind cu toată râvna aceste arme ale mântuirii să nu uităm cuvintele Mântuitorului: fără de mine nu puteți face nimic. Mântuirea nu e un rezultat al strădaniei omeneste, ci un act al îndurării lui Dumnezeu, de unde ne vin armele, cărora nu li se poate împotrivi Satana.

În dorința noastră de a scăpa de păcat și de toate urmările lui rele să ne îndreptăm nădejdea spre îndurarea cerească. Darul nevinovăției, darul desăvârșirii morale de sus este, dela Părintele ceresc.

Evangelia întărește nădejdea noastră în mila lui Dumnezeu, când ne

înfățișează pe Mântuitorul în cea mai dumnezeiască funcțiune a Lui, în aceea de iertător al păcatelor omeneste. Pe drumul postului e binevenită această veste a îndurării dumnezeiești, care poate desăvârși, prin bogatele sale daruri, smerita noastră râvnă.

Cel dintâi dintre aceste daruri e sprijinul dat trebuinței noastre de a nădăjdui în îndurarea lui Dumnezeu și în puterea Lui de a ne ierta păcatele, de a ne scoate din robia lor. Minunea vindecării neputinciosului din Capernaum Mântuitorul a săvârșit-o cu scopul limpede mărturisit: ca să știe oamenii, că are această putere de a-i mântui de păcat, prin iertare. Mântuitorul n'a dat numai acest singur semn al puterii și milei sale; evangelia e plină cu ele. Și e plină cu ele întreagă lumea și întreagă istoria omenirii.

Ci datori suntem să nădăjduim în iertarea păcatelor noastre cu evlavioasă cultremurare. Iertarea păcatelor nu e numai sprijin dat râvnei noastre după desăvârșire, nu e numai reînvierea conștiinței noastre, ci e — mai presus de toate — sfântă obligațiune de a trăi așa cum ne poruncește demnitatea de fii ai nevinovăției, ai lui Dumnezeu. I. G.

INFORMAȚIUNI

† Ieromonahul Antonie Bâznog. Luni, în 27 Februarie am petrecut la locul de veșnică odihnă pe ieromonahul Antonie Bâznog, paroh în Chintău (Cluj). Răposatul a fost fermecat de tinăr de frumusețea vieții monahicești. A mers pe jos la Sf. Munte Atos, unde i s'a dat chipul monahicesc, greu de obținut în Ardeal. A vizitat și Ierusalimul. Reîntors în țară a muncit din straja dimineții până în noapte spre a înălța biserici și spre binele turmei pe care o păstoria. A înălțat o biserică în Săcelele Maramurășului, o biserică și o casă parohială în Chintău (Cluj). Modest și simplu, a muncit din tot sufletul și cu tot devotamentul pentru cauza sfântă. Moare în vârstă de 73 ani, regretat de toți aceia cari l-au cunoscut.

Serviciul înmormântării a fost oficiat de prot. Vasile, păr. Mușat, păr. Relea și diaconul Suci. Răspunsurile au fost date de corul Academiei teologice, condus de dl V. Petrașcu. Păr. Vasile a elogiât munca răposatului ieromonah, evidențând viața sa austeră și înfăptuirile mărețe.

Mulțumită publică. Credincioasa Chirteș Maria, măr. Suceava Ion din Ibănești-Sat, donează bisericii parohiale un imobil de 551 stp. ca sesiune preotească.

Credinciosul Demian Grigore lui Obreja din Petriș, dăruiește bisericii parohiale o casă, grădină și pământ arător în extensiune de 1 jug. 1171 stp., iar ca sesiune preotească un pământ arător de 800 stp. — Primească marinimoșii donatori și pe această cale sincere mulțumiri.

Consiliul eparhial.

Rassismul în Ungaria. D-l Bela Imredy, primul ministru al Ungariei, a demisionat în împrejurări senzaționale, în preajma prezentării „legii evreești” în fața Camerei din Budapesta. Vocea sângelui a vorbit, căci D-sa a recunoscut că în vinele sale

curg 12,5 la sută sânge evreesc, moștenit dela o bunică.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 4235/1939.

PROGRAMUL serviciilor divine în catedrală în decursul Postului mare.

1. În fiecare zi de lucru dimineața la ora 9: Sf. Liturghie înainte-sfințită. Sâmbătă la ora 8: Sf. Liturghie a lui Ioan, în fiecare zi, seara la ora 18: Serviciul prescris de tipic.

2. În Dumineci sărbători la ora 9: Utrenie, la ora 10: Sf. Liturghie, la ora 18: Vecernie.

3. La Vecerniile de Dumineca seara vor predica studenții Academiei teologice.

4. La serviciul de Vineri seara vor predica P. C. profesori Dr. Gal. Munteanu și Dr. Ioan Pașca.

5. În săptămâna a V-a din post Miercur și Vineri, în săptămâna patimilor Luni, Marți și Miercuri seara Denii.

Programul serviciilor din săptămâna Patimilor și dela Inviere se va publica la timpul său.

Cluj, la 22 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 1239/1939.

Comunicat.

Aducem la cunoștință preoțimii noastre, că în urma intervenției noastre pentru respectarea repausului duminecal, On. Minister al Finanțelor a dat dispoziții ca organele sale subalterne să nu mai facă urmăriri și încasări în zilele de sărbători legale și în Dumineci.

Cluj, la 20 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.